

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs
Martin Aringer		OP SA 13-16
Handledare		Antal ord: 11 966
Gunilla Eriksson	Beteckning	Kurskod
		1OP303
<h3>Hybridkrigföring, en militärteoretisk revolution?</h3>		
<p>– En granskning av den begreppsteoretiska diskussionen och fallet Rysslands intervention i Ukraina och på Krim.</p>		
<p><u>ABSTRACT:</u></p>		
<p>The previous definitions of war have become outdated and several theories claim their place in the theoretical debate of the future wars. One of them, Hybrid Warfare have had a great impact and are now being incorporated into doctrine by several nations and military organizations, even though the theory is criticized. This thesis aims to clarify the discussion surrounding this theory and at the same time make a contribution to the theoretical debate. By extracting key signatures of Hybrid Warfare and testing them on the Russian intervention in the Ukraine and the Crimea the thesis seeks to answer if this conflict really is a case of Hybrid Warfare, as it is portrayed.</p>		
<p>The theoretical debate is the main focus of the thesis and the case study of the Ukraine concludes that evidence within the conflict categorizes it as a case of Hoffman's Hybrid Warfare. The later chapters argue that these findings strengthen the debate in favour of Hoffman's theory and adds another empirical factor to the discussion of the understanding of future conflict. Ended by thoughts of how the results can affect the future of the military profession.</p>		
<p>Language: Swedish</p>		
<p><u>Nyckelord:</u></p>		
<p>T.ex: Hybrid Warfare, Frank Hoffman, Compound War, Ukraine, Russia, Crimea, Hybridkrig</p>		

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1 PROBLEMFÖRMULERING	5
1.2 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	6
1.3 AVGRÄNSNINGAR	7
1.3.1 Centrala begrepp	7
1.4 MATERIAL	8
1.4.1 Tendenser hos material och materialurval	8
1.5 DISPOSITION	9
2. TEORIN OM HYBRIDKRIGFÖRING	10
2.1 DE GAMLA SANNINGARNAS DÖD	10
2.1.1 Den grå zonen mellan krig och fred	11
2.1.2 Compound War	11
2.2 HYBRID WARFARE	12
2.2.1 Ett begrepp med tydlig innebörd?	13
2.2.2 Införandets problematik	14
2.3 DET POLARISERADE DEBATTKLIMATET	15
2.3.1 Kritikers argumentation	16
2.3.2 Sammanfattning	19
3. METOD	20
3.1 HYPOTETISK DEDUKTIV METOD OCH KLASSIFICERINGSANALYS	20
3.1.1 Motiv till vald metod och fallstudie	21
3.1.2 Fallstudiers tillkortakommanden	22
3.2 OPERATIONALISERING	22
4. RYSSLANDS VÄG MOT INTERVENTION	24
4.1 DEN RYSKA HYBRIDKRIGSUTVECKLINGEN OCH DEN NYA GENERATIONENS KRIG	24
4.1.1 Rysslands motiv till intervention	25
4.2 UKRAINAKONFLIKTEN, EN KORT HISTORIK	26
5. FALLSTUDIE AV RYSKT AGERANDE INOM UKRAINAKONFLIKTEN	28
5.1 EVIDENS AV SAMTIDIGHET	28
5.2 EVIDENS AV ANPASSNING	29
5.3 EVIDENS AV KOMBINATION	30
5.4 ANALYSVARIABLERNAS RESULTAT	31
6. FRÅGESTÄLLNINGENS BESVARANDE	32
6.1 DISKUSSION OCH SLUTSATSER	33
6.2 FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING	35
7. RESULTATENS PÅVERKAN PÅ OFFICERSPROFESSIONEN, EN REFLEKTION ...	36
LITTERATUR- OCH REFERENSFÖRTECKNING	37
RAPPORTER, ANDRA KÄLLOR	38

1. Inledning

Länge var det mellanstatliga kriget normerande, det rådande paradig som förklarade krigets dynamik, dock inte längre. Fredsforskaren Mary Kaldor markerar att sönderfallet av det mellanstatliga paradigmet påbörjades vid Balkankrigen under 1990-talet.¹ Militärteoretiker som Frank Hoffman hävdar att brytpunkten istället var terrorattackerna den 11 september 2001.² Oavsett var gränsen mellan det gamla och det nya hävdas gå står det klart att gårdagens teorier har problem att förklara de nutida utmaningarna. Frågan om framtida konflikters attribut sysselsätter många, om inte alla västerländska militariteoretiker just nu³ och idag existerar flera förklaringsmodeller, koncept och definitioner inom den globala forskningen. Mixed war, non-linear war, rebellious war, assymmetric war m.fl slåss alla för sin plats på den militariteoretiska spelplanen⁴ där dessutom;

New theories, like “new wars”, “compound wars”, “unrestricted warfare”, “robotic warfare”, “political warfare”, have been launched trying to capitalize the changes that occurred in the international security arena and in the diminishing of the international organization’s power to manage those situations.⁵

Ett av dessa koncept, vilket är föremål för dispyt mellan teoretiker och experter är *Hybridkrigföring*. Både vad gäller innebörden av teorin samt förståelsen för konceptet. Av vissa analyserat som en militär strategi, av andra som en förklaringsmodell av krig.⁶ Teorin har nått framgång och dess definition och förklaring av nutida och framtida krigföring har redan anammats av bl. a USA och NATO.⁷ Trots att den ännu inte nått tillräckligt bred acceptans för att utgöra det nu rådande och framtida militariteoretiska paradigmet. Detta renderar i att *hybridkrigföring* verkar inneha en särskild ställning inom diskussionen vilket gör en analys av begreppet samt diskussionen den involverats i intressant.

¹ Kaldor, Mary, *Nya och gamla krig*.(Daidalos, 1999). s. 9, 14, 41

² Hoffman, Frank G, *Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars*. (Arlington, Virginia: Potomac Institute for Policy Studies, 2007). s. 11

³ Ioniță, Craișor-Constantin, ”Is hybrid warfare something new?”, *Strategic Impact*, no 4, 2014. s. 61

⁴ Banasik, Mirosław, “How to understand hybrid war”, *Securitologia*, no1, 2015. s. 19

⁵ Ioniță, Craișor-Constantin, ”Is hybrid warfare something new?”, 2014. s. 61

⁶ Banasik, Mirosław, “How to understand hybrid war”, 2015. s. 19-20

⁷ Ioniță, Craișor-Constantin, ”Is hybrid warfare something new?”, 2014. s. 63, Banasik, Mirosław, “How to understand hybrid war”, 2015. s. 19, Josan, Andrei & Voicu, Cristina, “Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts”, *Review of the Air Force Academy*, no 1(28), 2015. s. 52

1.1 Problemformulering

Vid inledande studie av begreppet *Hybrid Warfare* och den anknutna debatten, uppenbarades flera definitioner, formulerade av både militärer och konfliktteoretiker. Begreppet framställdes således inte ha en fastställd definition. William Nemeth definierar hybrid som 'the contemporary form of guerrilla warfare' that "employs both modern technology and modern mobilization methods."⁸

David Kilcullen erbjuder ytterligare en definition vilken belyser aspekter av militära och ickemilitära handlingar, statligt och ickestatligt samt internationell påverkan med eller utan våld som verktyg.⁹ Den som i citat och referenser anges som, och anses vara upphovsmannen till begreppet *Hybrid Warfare* är Frank G. Hoffman. Hoffman belyser genom sin teoris förlängning en kombination av hybridhot, ett användande av alla typer av krigföring och taktiker samtidigt¹⁰, men detta är i dess förlängning och vidare diskussion. Den innebörd Hoffman ursprungligen formulerat, tillika denna uppsats främsta utgångspunkt, definierar hybridkriget och dess användare som;

Any adversary that simultaneously and adaptively employs a fused mix of conventional weapons, irregular tactics, terrorism and criminal behaviour in the battle space to obtain their political objectives.¹¹

Hybridkrigföringens olika definitioner tillsammans med en intensiv debatt om den framtida krigföringen i allmänhet och *Hybrid Warfare* i synnerhet innebär en svårighet att utröna hybridkrigföringens egentliga innebörd och placering i den militärteoretiska argumentationen. Det möjligen problematiserande, samtidiga accepterandet av begreppet av stater och organisationer skapar en otydlighet kring begreppet. En intensiv debatt tillsammans med otydligheten kring vad begreppet som diskuteras innebär, genererar en osäkerhet värd att undersöka och problematisera.

⁸ Nemeth, William J, *Future War and Chechnya: A Case for Hybrid Warfare* (Thesis, Naval Postgraduate School, Monterey, CA, 2002), åtkomst 27 april 2016. s. 29

⁹ Banasik, Mirosław, "How to understand hybrid war", 2015. s. 24

¹⁰ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 61

¹¹ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", *Armed Forces Journal- Military Strategy, Global Defence Strategy*, October 2009. s. 3

1.2 Syfte och frågeställning

Den nu rådande militärteoretiska debatten utgörs av ett flertal teorier och angreppssätt, vilkas anhängare hävdar ökar förståelsen för de samtida konflikterna alternativt misskrediterar och falsifierar den militärteoretiska motståndarens ståndpunkt. Debatten är orsakad av det faktum att de tidigare skiljelinjerna mellan det konventionella kriget, upproret och terrorn i allt större utsträckning blivit irrelevant.¹² *Hybridkrigföring* som begrepp har redan adopterats och förekommer mer och mer frekvent i officiella statspublikationer och skrivelser. Trots att det inte kan fastställas att detta gjorts baserat på förståelse av begreppets innebörd.¹³

Då *hybridkrigföring* ännu diskuteras samtidigt som en acceptans påbörjat dess doktrinära införande¹⁴, möjligen i förtid, syftar denna uppsats till att undersöka vad hybridkrigsdebatten utgörs av. Vilka motargument framförs och vilka brister utpekade vara avgörande för teorins tillkortakommande eller till och med felaktighet.

Denna uppsats avser bidra till denna teoretiska diskussion genom att undersöka den pågående ryska interventionen på Krimhalvön samt i Ukraina utifrån teorin om *hybridkrigföring*. Genom att genomföra en fallstudie på denna geopolitiskt, folkrättsligt och militärt komplicerade konflikt syftar uppsatsen till att påvisa teorins förtjänster eller tillkortakommanden som förklaringsmodell av denna konflikttyp. Empiriska bevis av detta slag skulle kunna förändra diskursen kring *hybridkrigföring* i antingen bekräftande eller dementerande riktning.

De forskningsfrågor som uppsatsen avser besvara är:

- Har teorin om *hybridkrigföring* det stöd som det doktrinära införandet verkar påvisa, eller är teorin en militärteoretisk avart?
- Vad består kritiken mot teorin av och vad hävdar kritiker falsifierar *hybridkrigföring* som förklaringsmodell?
- Kan teorin om *hybridkrigföring* förklara det ryska agerandet i Ukraina och på Krim?

¹² Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", 2015. s. 50

¹³ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 1

¹⁴ Försvarmakten, *Militärstrategisk Doktrin*, (Stockholm: Försvarmakten, 2012). s. 29, Banasik, Miroslav, "How to understand hybrid war", 2015. s. 19

1.3 Avgränsningar

Denna uppsats avser inte utforska strategier vilka behöver utvecklas för att effektivt möta en hybridmotståndare då detta faller inom ramen för strategiutveckling. Uppsatsen hanterar inte heller dagens konventionella krigförings förmåga att möta hybridhot. Dessa aspekter är relevanta att diskutera i anslutning till uppsatsämnet, men kräver att stå i fokus för att analyseras med tillräckligt djup. Ett djup som denna uppsats omfång inte möjliggör, därav kommer dessa inte behandlas.

Införandet av *hybridkrigföring* i doktriner nämns vid flertal tillfällen. Detta kommer enbart beröras avseende den problematik vilken uppstår inom diskussionen kring ett begrepp, då det redan införlivats i staters begreppskatalog. Riskerna för en stat av ett sådant införande berörs därigenom inte, fokus koncentreras kring problematiken ur den militärteoretiska diskussionens perspektiv. Närmare bestämt införlivandets påverkan på begreppsdiskussionen. Eventuella risker med att acceptera ett begrepp ur ett statsperspektiv bedöms ligga inom ramen för forskning kring doktrinutveckling vilket denna uppsats inte syftar till.

Fallstudien behandlar bekräftandet eller dementerandet av analysvariablernas existens och *hybridkrigföringens* förmåga att förklara det ryska agerandet i Ukraina. En redovisning av ingående bakgrund och händelseförlopp kommer inte genomföras då uppsatsens syfte är bundet till teorin och dess diskussion, inte till forskning kring konflikten mellan Ryssland och Ukraina. Att ingående redogöra för orsaker och förklaringar bör istället vara föremål för studie med just konflikten i fokus för att ge en så allsidig bild som möjligt, vilken denna inte har.

1.3.1 Centrala begrepp

Under uppsatsen förekommer ordet hybridkrigföring i två versioner. En *kursiv* och en icke-kursiv. Där den inledande avser teorin och begreppet, den senare metoden av krigföring. Då de delar gemensamt namn nyttjas denna metod för ökad tydlighet kring dess särskiljning.

1.4 Material

Materialet har utgjorts av vetenskapliga artiklar samt rapporter ifrån statliga och ickestatliga forskningsinstitut. Detta motiverat av att i enlighet med Denscombes kriterier nå hög validitet samt reliabilitet, genom att bedöma autencitet, trovärdighet, representativitet och innebörd.¹⁵ Att välja bort journalistiska texter till förmån för vetenskapliga artiklar motiveras av svårighet att avgöra just trovärdighet. Samtidigt kan detta innebära att nyansering av materialinnehållet uteblir. Trots de vetenskapliga artiklarnas begränsningar, då de oftast har ett analysperspektiv snarare än deskriptivt, föredras ändå dessa pga. journalistiska texters reliabilitetsproblem.

För att bibehålla objektivitet samt undvika tendens hos uppsatsen har vetenskapliga artiklar författade av såväl kritiker som anhängare till *hybridkrigföring* använts, denna strävan har till del försvårats av materialtillgång eller då ena åsiktsparten utgjort majoritet av publicerade artiklar i ämnet. Att välja artiklar, vilka ofta citeras i andras publikationer, har varit ett sätt att undvika förvanskning av forskarnas budskap och nå så nära primärkällan som möjligt. Detta till trots skall dokumentära källor aldrig accepteras utan granskning.¹⁶ Samtliga vetenskapliga artiklars publicering i magasin och tidskrifter föregås av oberoende granskning, därför har enbart vetenskapliga artiklar använts. Källmaterialet och denna uppsats har därför hanterat källkritiska svagheter. Dessutom har flera källor använts för att underbygga samma påstående med syftet att ytterligare neutralisera möjliga brister hos källorna utifrån de källkritiska kriterierna.¹⁷

1.4.1 Tendenser hos material och materialurval

Källorna utgörs övervägande av forskare med amerikansk och europeisk/östeuropeisk anknytning. Detta förklaras av att endast en (1) artikel författad av enbart ryska forskare gått att finna. Flera artiklar av Hoffman används för redogörelse av *hybridkrigföring*. Att använda flera artiklar av samma upphovsman ger ökad reliabilitet men kan eventuellt resultera i att teorin och diskussionen upplevs felaktigt porträtterad. Då artiklarna ofta skrivits som replik mot kritiker kan en osann bild av kritikimmunitet skapas. Risken för denna indirekta försämring av

¹⁵ Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur AB, 2009). s. 301-307

¹⁶ Ibid. s. 301

¹⁷ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 1 uppl. (Malmö: Liber AB, 2007). s. 104-106

äkthet¹⁸ har hanterats genom att författa ett separat underkapitel där kritik på ett liknande sätt samlats för att balansera eventuell skevhet.

1.5 Disposition

Inledningsvis har redogörelse för uppsatsens bakgrund, problemformulering och syfte genomförts. Utifrån frågeställningen har forskningsfrågor formulerats vilka ligger till grund för uppsatsen. Uppsatsens avgränsningar har formulerats med motiv och genomgång av använt material och möjlig kritik mot detta har avhandlats.

Under teorikapitlet förklaras de gamla krigens inaktualitet och de nya krigens framväxt tillsammans med en av *hybridkrigföringens* rivaler. Därefter redogörs och diskuteras Frank Hoffmans *Hybridkrigföring* och dess kritik tillika hur begreppsdiskussionen förs. I det efterföljande metodkapitlet beskrivs valet av metoder, dess innebörd och effekter vilket avslutas i en operationalisering av teorin och formulering av analysvariabler inför den efterföljande fallstudien.

Därefter redogörs för den ryska hybridkrigsutvecklingen, eventuella motiv för intervention och en beskrivning av konflikten i syfte att skapa förståelse för konfliktförutsättningarna. Fallstudien är utformad med variabelernas besvarande i centrum, varav händelser beskrivs i relation till dessa. Uppsatsen avslutas med besvarandet av forskningsfrågorna och slutsatser, diskussion om resultatens innebörd för begreppet samt reflektion kring resultatens innebörd för den militära professionen.

¹⁸ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 1 uppl.(Malmö: Liber AB, 2007). s. 104

2. Teorin om Hybridkrigföring

2.1 De gamla sanningarnas död

Den mellanstatliga konflikten och den konventionella krigföringens utformning för att utkämpa en sådan konflikt har utmanats.¹⁹ Krig mellan parter i dess traditionella mening blir mindre och mindre frekvent förekommande. De aktuella säkerhetsutmaningarna enligt Josan & Voicu är inte endast stater vilka väljer att föra en viss typ av krigföring utan i allt ökande takt stater, eller ickestatliga grupper som utnyttjar hela konfliktskalan och alla typer av taktiker, strategier och teknologier för att nå sitt mål.²⁰ Att växla mellan eller kombinera metoder i unika och nyskapande variationer enligt den aktuella motståndarens strategiska kultur och syften är även del av säkerhetsutmaningen.²¹ Detta innebär enligt Mirosław Banasik i förlängningen att de reguljära arméerna börjat förlora ensamrätten att föra krig. Då statens monopol av väpnat våld uppluckras leder detta till nya former av krigföring utan överinseende och styrning av lagar och krigsetik.²²

Då definitionen av vad krig är förändrats genom konflikterna efter det kalla kriget²³ har gränserna mellan krig och fred samtidigt förlorat sina tidigare distinkta lägen. Istället för klarhet råder idag en suddighet eller teoretisk dimma kring när och hur freden övergår till krig. Christopher Paul rekommenderar att de ”distinkta” gränserna mellan fred och krig bör lämnas. Istället bör engagemang riktas mot att finna mer precisa sätt att identifiera och lägesbestämma de utmaningar som befinner sig utanför fredens gräns.²⁴ Samtidigt skall det ”gamla” inte läggas helt bakom oss enligt Hoffman då han skriver att vi behöver förståelse för historien och vi behöver förstå den stundande och föränderliga framtiden på samma gång då kriget konstant utvecklas.²⁵

¹⁹ Schröfl, Josef, Rajae, Bahram M. Muhr, Dieter (eds.), *Hybrid and Cyber War as Consequences of the Asymmetry- A Comprehensive Approach Answering Hybrid Actors and Activities in Cyberspace*. (Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2011). s. 7

²⁰ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, “Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts”, 2015. s. 50

²¹ Ibid. s. 50

²² Banasik, Mirosław, “How to understand hybrid war”, 2015. s. 23

²³ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, “Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts”, 2015. s. 50

²⁴ Paul, Christopher, “Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic”, *Small Wars Journal*, Mar 3, 2016. s. 1

²⁵ Hoffman, Frank G, “Hybrid vs. Compound war”, 2009. s. 1

2.1.1 Den grå zonen mellan krig och fred

The Gray Zone är ett begrepp som avser fastställa existensen av en volym, mellan de tidigare självklara entiteterna krig och fred. Konceptet om den grå zonen verkar varken för att definiera, ej heller dela upp spektrumet i mindre delar enligt en av dess kritiker Christopher Paul.²⁶ Begreppet anger endast att zonen har en bredd, i vilken krig och konflikter som faller mellan eller utanför det konventionella kriget och freden existerar.²⁷ Detta lämnar konfliktformerna innan det fullskaliga kriget till denna ospecificerade grå zon. De möjliga insikterna som kan nås genom att tillskriva en konflikt till denna grå zon är enligt Paul få, då för många skilda uttryck för konflikt tillskrivs samma titel utan inbördes distinktion. Detta gör den grå zonen till en startpunkt, inte mer.²⁸ Inom denna zon befinner sig både *Hybrid Warfare* och *Compound War* där den senare är den enda egentliga utmanaren till det militärteoretiska utrymme de båda gör anspråk på.

2.1.2 Compound War

Compound War har, vilket påvisas i kommande delkapitel, mycket gemensamt med *hybrid-krigföring*. Det som i det väsentliga separerar dem är synen på hur sammanbladningen av det reguljära och irreguljära operationaliseras. *Compound War* förklarar att framtida krig innehåller medveten och planerad användning av en reguljär huvudstyrka som strider tillsammans med utspridda irreguljära styrkor.²⁹ Hubers definition antar att det finns just separata enheter som arbetar samordnat och leds från högre nivå.³⁰ Den erkända fördelen med *Compound War* är möjligheten att nyttja olika förbandstypers fördelar mot den aktuella motståndaren. Detta tvingar motståndaren att kraftsplittra i möte med de irreguljära och kraftsamla inför den reguljära vilket skapar villkor för motståndaren att ta initiativet i striden.³¹ Enheterna opererar alltså på skilda platser i stridsrummet och kombineras inte utan agerar som separata enheter.³² Användandet av denna metod har inte uppstått i modern tid. Vietnamkriget är ett av flera exempel där det irreguljära i form av Viet Cong skapade synergieffekt tillsammans med den reguljära nordvietnamesiska armén i arbetet mot ett gemensamt mål.³³

²⁶ Paul, Christopher, "Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic", 2016. s. 2

²⁷ Ibid. s. 2

²⁸ Ibid. s. 3

²⁹ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 3

³⁰ Ibid. s. 3

³¹ Hoffman, Frank G, "Hybrid Warfare and Challenges", *Joint Force Quarterly*, issue 52, 1st quarter, 2009. s. 36

³² Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 3

³³ Hoffman, Frank G, "Hybrid Warfare and Challenges", 2009. s. 36

2.2 Hybrid Warfare

Any adversary that simultaneously and adaptively employs a fused mix of conventional weapons, irregular tactics, terrorism and criminal behaviour in the battle space to obtain their political objectives.³⁴

Definitionen kan uppfattas som tydlig både till formulering och innehåll, men en av de försvårande omständigheterna kring hybridkriget är att Hoffmans definition ej har hegemoni. Bill Nemeth har istället förklarat hybridkrig som "the contemporary form of guerilla warfare" that "employs both modern technology and modern mobilization methods."³⁵ Formuleringen tolkas inte heller på ett enhetligt sätt. Jack McCuen vidareutvecklar tesen genom att ange tre dimensioner inom vilka hybridkrigföring utkämpas, inom krigszonbefolkningen, hemmafrontsbefolkningen och den internationella sfären.³⁶ Begreppet kan därför inte ses som fastställt utan istället högst rörligt.

Det som särskiljer Hoffmans inlägg till de nutida krigens förståelse ifrån *Compound War* är den inledande raden, vilket är en rad med stor övergripande betydelse. Denna beskriver tesen att motståndaren, istället för att särskilja enheters funktion, kombinerar och integrerar reguljära och irreguljära enheter, förmågor och taktiker. De multimodala operationerna kan genomföras av separata enheter i enlighet med *Compound War*, men även av samma enhet för att uppnå lokalt önskvärda synergieffekter i form av fysisk storlek och psykologisk effekt.³⁷

Hoffmans fokusering på *samtidighet*, dvs. det reguljära och irreguljäras samexistens i tid eller rum samt *anpassning*³⁸ är avvikande. Att styrkefördelningen mellan de enheter som strider reguljärt eller irreguljärt har förändringspotential genom initiativ eller reaktion påvisar existens av en dynamik som *Compound War* inte värderar.

³⁴ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 3

³⁵ Ibid. s. 1

³⁶ Ibid. s. 2

³⁷ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", 2015. s. 51

³⁸ Egen begreppsformulering och översättning.

2.2.1 Ett begrepp med tydlig innebörd?

Ett delskäl till *hybridkrigföringens* formulering var enligt Hoffman att nya begrepp förmedlar pågående förändringar på ett mer adekvat sätt, snarare än att ge vedertagna begrepp ny innebörd. Samtidigt som de existerande titlarna, så som *Low Intensity Conflict* och *Military Operations Other Than War* helt enkelt inte var adekvata.³⁹ Hoffman var dock inte ensam upphovsman. Nathan Freier blev en av medgrundarna till begreppet då han formulerade fyra kategorier av hybridhot vilka en motståndare kunde utgöra. *Traditional, Irregular, Catastrophic Terrorism* och *Disruptive*.⁴⁰ Kategorier som även lyftes fram i den amerikanska National Defence Strategy 2005.⁴¹ Hoffmans försök till undvikande av begreppsförvirring genom att ej tillskriva invanda uttryck ny betydelse verkar ändå misslyckats.

I samexistens med *Hybrid Warfare* finns *Hybrid Threat*, *Hybrid Conflict* och *Hybrid War* vilket inte förenklar situationen. De framstår som delar av en helhet, men detta är inte fallet.⁴² Enligt Russel W. Glenn är vissa, utan att namnge dem, mycket bredare i sin applikation och möjliggör alla nivåer av krigföring. Emedan andra antingen medvetet eller oundvikligen begränsas till endast den taktiska, operationella eller strategiska nivån.⁴³ *Hybrid Conflict* har av John McCuen benämnts som;

A struggle against an armed enemy and...a wider struggle for control and support of the combat zone's indigenous population, the support of the home fronts of the intervening nations, and the support of the international community.⁴⁴

En formulering vilken uppenbarligen är relaterad till McCuens vidareutveckling av Hoffmans grundtes. *Hybrid War* kan vidare tillskrivas Margaret Bond innebärandes "projecting all elements of national power along a continuum of activities from stability, security, and reconstruction operations to armed combat."⁴⁵ Av materialet framgår inte om detta formulerats i samarbete med eller i relation till Hoffman, med resultat att Bonds begreppspåverkan och roll i diskussionen inte kan fastställas utifrån det aktuella materialet.

³⁹ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 5

⁴⁰Ibid. s.1-2, Hoffman, Frank G, *Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars*. 2007. s. 25-26

⁴¹ Ibid. s. 25-26

⁴² Glenn, Russell W, "Thoughts on "Hybrid" Conflict", *Small Wars Journal*, 2009. s. 1

⁴³ Ibid. s. 2

⁴⁴ Ibid. s. 3

⁴⁵ Ibid. s. 3

2.2.2 Införandets problematik

Any adversary that simultaneously and adaptively employs a tailored mix of conventional, irregular, terrorism and criminal means or activities in the operational battlespace. Rather than a single entity, a hybrid threat or challenger may be comprised of a combination of state and non-state actors.⁴⁶

Definitionen har fastställts av US Joint Force Command och Department of Defence vilket utgör en vidareutveckling alternativt ännu en separat begrepps innebörd, enligt Russel W Glenn fokuserad på taktisk nivå.⁴⁷ Innan 2012 fanns *Hybrid Warfare* inte upptaget i doktrinära dokument. Den ansågs dessförinnan vara en icke accepterad ickedoktrinär term, vilket anses ha förändrats i och med Ukrainakrisen.⁴⁸ Upptagandets tidpunkt motsägs av Mirosław Banasik som hävdar att första nedtecknandet av *hybridkrigföring* i USA var vid 4-year Defence Overview redan 2006.⁴⁹ Detsamma gäller begreppets förekomst i Storbritannien där den användes för att definiera framtidens krig redan 2009.⁵⁰ Ett införande av ett teoretiskt begrepp i doktrin innebär inte att det doktrinära begreppet blir teori, det doktrinära begreppet skapar heller inte teori utan utgör endast definition för doktrinens övriga budskap och förhållningsätt.

Att vidareutvecklingen inkorporerar vem hybridhotet kan utgöras av skapar ytterligare en dimension vilken Hoffmans grundtes saknar. Att stater och ickestatliga parter kan nå strategiska mål genom att blanda taktiker och teknologier på originella sätt för att slå moderna västerländska styrkor.⁵¹ Men är detta verkligen en vidareutveckling. I *Conflict in the 21st century: the rise of hybrid wars* skriver Hoffman att hybridkrigföring kan utövas av både stater och ickestatliga aktörer, med ökad svårighet att karaktärisera stater som enbart reguljära och icke-stater som enbart irreguljära.⁵² Aktörskapet var därav behandlat redan 2007 när artikeln publicerades, men ingick inte i den ursprungliga formuleringen av *hybridkrigföring*. Att särskilja Hoffmans grundtes ifrån den av USA upptagna blir därav problematiskt. Är de två skilda definitioner, eller är de uttryck för ett och samma ställningstagande då aktörer redan behandlats

⁴⁶ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 63

⁴⁷ Glenn, Russell W, "Thoughts on "Hybrid" Conflict", *Small Wars Journal*, 2009. s. 6

⁴⁸ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 64

⁴⁹ Banasik, Mirosław, "How to understand hybrid war", 2015. s. 19

⁵⁰ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", 2015. s. 49

⁵¹ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 62

⁵² Hoffman, Frank G, *Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars*. 2007. s. 8

av Hoffman. Svaret bedöms inte påverka begreppets roll i den teoretiska diskussionen då aktörens roll inte motsäger eller påverkar Hoffmans grundtes.

2.3 Det polariserade debattklimatet

Hybridkrigföring innebär inte slutet för det reguljära krigets existens. Istället utgör det en ny problematiserande faktor vid de kommande försvarsplaneringarna under 2000-talet, enligt Hoffman.⁵³ *Hybridkrigföring* raserar alltså inte det mellanstatliga paradigmet. Samtidigt drar andra deltagare i den militärteoretiska debatten andra slutsatser. Josan & Voicu anser istället att *hybridkrigföring* kommer orsaka just ett paradigmskifte i de militära doktrinerna, ett otroligt komplext företag som redan påbörjats av NATO.⁵⁴ Det råder således delade meningar kring vad hybridkrigföring kommer att innebära framöver, vilket också ger indikation kring debatten i övrigt, en mycket uppdelad sådan.

Hoffman och teorin om *hybridkrigföring* har trots allt uppnått ett brett stöd. Både ifrån andra tänkare men också av militära organisationer som adopterat begreppet och påbörjat en doktrinär utveckling för att införliva hybridkrigföringen. Hybridkrigföring anses av specialister som en innovativ och ny typ av krigföring då den kombinerar den mellanstatliga konflikten dödlighet tillsammans med den fanatiska och utdragna karaktären hos den irreguljära krigföringen.⁵⁵ Ioniță skriver att hybridkrigföring är den mest distinkta riktningförändringen i moderna krig samt att moderna försvarsmakter kommer att möta en större bredd av hybridutmaningar i framtiden.⁵⁶ David Kilcullen, känd för sina publikationer om irreguljär krigföring och upprorsbekämpning, ansluter till anhängarna då han ser *hybridkrigföring* som den bästa förklaringen av moderna konflikter.⁵⁷ I framtiden är det dessutom troligt att det antal stater som använder sig av hybridkrigföring kommer att öka enligt Josan & Voicu.⁵⁸

Den argumentation vilken förs till Hoffmans fördel grundas i uppfattningen att konflikter i större utsträckning börjar karaktäriseras av hybridkombinationer av konventionella och irreguljära taktiker och genomföranden. En ökad decentralisering av beslutsfattande hos de icke-statliga aktörerna, tillsammans med ökande teknologisk kapacitet skapar förutsättningar att

⁵³ Hoffman, Frank G, *Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars*. 2007. s. 8

⁵⁴ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", 2015. s. 52

⁵⁵ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 62, 65

⁵⁶ Ibid. s. 64

⁵⁷ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 2

⁵⁸ Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", 2015. s. 52

använda både det enkla och det sofistikerade på innovativa sätt.⁵⁹ Konflikterna kommer därför ta formen av reguljärt tillsammans med utspridd insurgens och operationer i urbana miljöer med stöd av civilbefolkningen, mot koalitionsinterventioner.⁶⁰ Det decentraliserade beslutsfattandet tillsammans med genomförande på låg taktisk nivå ökar enligt Ioniță komplexiteten. Synergieffekterna genom strid på denna nivå, såväl fysiska som psykologiska dimensioner, ökar även den komplexiteten. *Samtidighet* vilken är en av tesens nyckelord kommer att uppnås genom taktiserande med separata enheter eller samma enhet i framtiden.⁶¹

2.3.1 Kritikers argumentation

Flera termer, liknande *hybridkrigföring*, konkurrerar om uppmärksamhet. Vissa nya så som *Gray Zone*, vilken beskrivits tidigare, samt några återupplivade som *Ambiguous Warfare*. *Ambiguous warfare* har som *Compound War* ingen formell definition utan är generellt accepterad som situationer då en aggressor söker politisk eller militär effekt utan att handlingarna kan spåras till dem själva. Antingen genom proxykrig, plausible deniability, eller dolda operationer. Efter att effekten uppnåtts fortgår förnekandet av rollen som aktör eller sponsor av utövarna av det politiska eller militära våldet.⁶²

Dessa begrepp är enligt kritikern Paul inte tillräckligt distinkta dvs. de har potential att innefatta för många olika situationer.⁶³ Detsamma gäller *Hybridkrigföring*, den enligt Paul överdrivet stora vidheten och abstraktionen av begreppet skapar ett paraplybegrepp som inte går att använda praktiskt eller teoretiskt, för många olikheter slutar i den hybrida kategorin.⁶⁴ Paul anser sig inte vara ensam om denna uppfattning då han i artikeln ”Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic” citerar Christopher O. Bowers.

“If everybody is a hybrid, then nobody is.”⁶⁵

⁵⁹ Josan, Andrei. Voicu, Cristina, “Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts”, 2015. s. 50

⁶⁰ Ibid. s. 49

⁶¹ Ioniță, Craișor-Constantin, ”Is hybrid warfare something new?”, 2014. s. 66

⁶² Paul, Christopher, “Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic”, 2016. s. 4

⁶³ Ibid. s. 1

⁶⁴ Ibid. s. 2

⁶⁵ Ibid. s. 2

Misslyckandet för *Hybridkrigföring* att skapa användbara konfliktkategorier försvagar tesen enligt Paul. Begreppet kan inkludera allt ifrån proxykrig, femtekolonnare, informationskrig, ekonomiskt krig, cyberkrig m.fl. Paul rekommenderar därför att arbetet istället skall inriktas mot att finna mer precisa sätt att kategorisera konflikter, inte uppfinna samlingsbegrepp.⁶⁶ Tesen fokuserar dessutom enbart på användandet av taktiker innehållandes våld och inkluderar inte ickevåldshandlingar så som ekonomisk krigföring, subversion och vilseledning.⁶⁷ Tesens föreställning om en motståndares användande av ett brett konfliktspektrum appliceras just enbart på motståndaren. Detta gör diskussionen om hybridkrigföring och begreppet självt ensidigt och enkelriktat, fokus bör istället inkludera båda konfliktparterna enligt Paul.⁶⁸

I försvar mot Pauls påstående, erkänner Hoffman att *hybridkrigföring* inte är färdigformulerad utan att begreppet måste debatteras.⁶⁹ Olika definitioner belyser olika faktorer, vilket kunnat synliggöras i relationen mellan Hoffmans definition och den amerikanska doktrinen. Även Glenn och Ioniță tillhör kritikerna, dock med andra utgångspunkter än Paul.

Hybridkrigföring är för dem inte något nytt utan har existerat sedan antiken. Stormakter har länge konfronterat hybridmotståndare då detta varit den underlägsnes metod att vinna framgång mot en övermäktig reguljär motståndare.⁷⁰ Att då kalla *hybridkrigföring* för en militärteoretisk nyhet är enligt dem fel. Dessutom kritiserar Glenn både Hoffman och det doktrinära införandet då han anser *hybridkrigföring* inte vara värdigt ett införande som doktrinärt koncept. Detta då det inte går att fastställa om Hizbollahs framgångar i kriget med Israel 2006, vilket är delgrund till tesens skapande, var grundade i en militärt framgångsrik taktik av Hizbollah eller i ett israeliskt militärt misslyckande.⁷¹

Hoffman erkänner förekomst av ett antal svagheter i sin formulering. Underlag för denna fortsatta diskussion formulerar Hoffman i följande rubriker.

Modality vs Structure: Bör definitionen fortsatt fokusera på motståndarens typ av krigföring, eller skall det istället fokuseras på aktörskap så som stater och ickestater?

⁶⁶ Paul, Christopher, "Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic", 2016. s. 1, 3

⁶⁷ Ibid. s. 2

⁶⁸ Ibid. s. 2

⁶⁹ Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 6

⁷⁰ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 71

⁷¹ Glenn, Russell W, "Thoughts on "Hybrid" Conflict", 2009. s. 7

Simultaneity: Måste alla fyra nämnda modus (krigstyper), *traditional*, *irregular*, *catastrophic terrorism* och *disruptive* användas samtidigt, eller räcker det med färdigheten att bruka alla fyra samtidigt?

Fusion: Måste olika reguljära och irreguljära styrkor kombineras eller skall begreppet istället fokusera på att olika modus kombineras?

Multimodality: Behöver en aktör kombinera alla fyra modus, eller är tre av fyra tillräckligt för att ändå skapa en hybrid?

Kriminalitet: Är detta en avsiktlig krigshandling med ett taktiskt eller strategiskt syfte eller är detta istället en krigsekonomisk nödvändighet? ⁷²

Hoffmans är således även självkritisk i en strävan efter att utveckla sin teori och göra den varsare.

⁷² Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", 2009. s. 2

2.3.2 Sammanfattning

Det mellanstatliga konfliktparadigmet har inte längre hegemoni som förklaringsmodell. Konflikter innehållande statliga samt ickestatliga aktörer blir allt vanligare där kombinationer och växlingar mellan olika konflikttyper sker. Dessutom har gränsen mellan freden och kriget blivit diffus. *Hybridkrigföring* försöker tolka hur detta skall förstås, en modell för framtida konflikter. *Hybridkrigföring* hävdar att krigen i allt större utsträckning kommer att innehålla potentiella och högteknologiska vapen i kombination med irreguljära och reguljära taktiker. Denna sammanblandning av medel och metoder kan koordineras mellan enheter och även växlas mellan, av en och samma stridande enhet vilket skapar anpassningsmöjligheter för utövaren. *Samtidighet* och *Anpassning* skiljer *Hybridkrigföring* ifrån begreppet *Compound War* som också tolkar framtiden som en mix av det reguljära och det irreguljära. En begreppsival vilken till stor del består av koncensus mellan forskare, snarare än en konkret formulering.

Hybridkrigföring som begrepp har införlivats i doktriner av stater och organisationer och har därigenom uppnått en viss ställning och acceptans. Det finns ett stöd för teorin inom debatten där vissa forskare till och med hävdar ett framtida paradigmskifte. Trots genomslaget är begreppet kritiserat för att vara allmängiltigt och att för många konflikttyper ryms inom begreppet vilket gör det ej tillämpligt. Det kritiserar också för att inte vara nyskapande samt formulerat med konflikten mellan Israel och Hizbollah i specifik åtanke, en konflikt där tvivel om segrans orsaker försvagar teorin. Hoffman erkänner brister inom teorin, tillika formulerar möjliga diskussionsrubriker och inbjuder till fortsatt debatt och begreppsutveckling.

De särskiljande kännetecknen för *hybridkrigföring* vilka har extraherats, *samtidighet* och *anpassning* är två av tre entiteter vilka kommer medfölja i den fortsatta uppsatsen som analysvariabler. Evidens av dessa tre skulle kunna särskilja en konflikt som möjlig hybridkrigföring, de skapar därför medel för identifiering och kategorisering av en konflikt till denna kategori av konflikt.

3. Metod

Då variablerna möjligen är avgörande i undersökningen om det ryska agerandet kan förklaras som ett fall av hybridkrigföring, behöver förekomsten av dessa identifieras i en reell kontext. Fallstudien är för detta gynnsam och kommer vidare att genomföras inom ramen för denna uppsats. Fallstudier fokuserar på förekomster av fenomen för att nå djupare förståelse om en händelse eller ett förhållande. Genom studie av fall kan aspekter belysas vilka inte skulle framträda genom användande av annan metod.⁷³ Fallstudien har förmågan att förklara komplexitet och detaljer hos en fråga samt upptäcka information, vilken kan ge orsaksförklaringar till fenomenets förekomst.⁷⁴ Forskning som prövar eller bygger teorier kan därför med fördel använda fallstudier.⁷⁵ Vid undersökandet av hybridkrigföring i den ryska interventionen kommer hypotetiskt deduktiv metod samt klassificerande analys användas.

3.1 Hypotetisk deduktiv metod och klassificeringsanalys.

Hypotetisk deduktiv, eller teoriprovande metod innebär att teori konfronteras utifrån empirisk kunskap eller empiriskt material.⁷⁶ Teoriers förklaringar av samband eller orsaker kontrolleras således mot verkligheten. Detta utmynnar i en bild av om en teori stöds eller motsägs av det observerade.⁷⁷ Just den hypotetiskt deduktiva metoden består av en kombination av både induktion, att formulera teori baserat på slutsatser av observationer, och deduktion att utifrån teori genomföra observationer och därefter dra slutsatser.⁷⁸ Inslaget av de båda gör dock inte metoden osedvanligt komplicerad. Klassificeringsanalys ingår som del i den beskrivande analysmetoden. Enligt Esaiasson et. al utgör de teoretiska konstruktionerna fokus vid klassificerande analyser. Målet med analysen är att tillskriva ett fall kategorisk tillhörighet, dvs. att avgöra om den tillhör eller inte tillhör en viss klass.⁷⁹ Inom ramen för denna uppsats, om Rysslands intervention i Ukraina är eller inte är ett fall av hybridkrigföring.

⁷³ Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, 2009. s. 59-60

⁷⁴ Ibid. s. 60,61,62

⁷⁵ Ibid. s. 71

⁷⁶ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 2007. s. 48

⁷⁷ Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.), *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 4 uppl.(Stockholm: Norstedts juridik AB, 2012). s. 223

⁷⁸ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 2007. s. 50

⁷⁹ Esaiasson, Peter, et al, (red.), *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2012. s. 137

3.1.1 Motiv till vald metod och fallstudie.

Efter granskning av *hybridkrigföring* står det klart att de uttryck vilka definierar teorin inte skulle upptäckas via kvantitativ metod. Detta då den kvantitativa är bättre anpassad för mätbara faktorer. Hade förekomsten av *hybridkrigföring* i försvarsdoktriner eftersökts hade den kvantitativa istället varit bättre lämpad. Den kvalitativa metodens fördel, tillika ett motiv till valet av denna är att den kan beskriva företeelsers orsaker och uttryck genom att gå djupare i materialet. Vilket krävs för att besvara forskningsfrågorna med tillfredsställande precision. Då *hybridkrigföring* är uppsatsens fokus, inte konflikten i Ukraina blir även detta ett argument för valet av den teoriprovande metoden och klassificeringsanalysen. Då avsikten är att undersöka teorins förklaringskraft är hypotetiskt deduktiv metod och klassificeringsanalys både logisk och ideal.

Argument för genomförande av fallstudie är att flera olika källor tillåts, vilket kan ge en mer nyanserad bild av frågan och i förlängningen ett mer nyanserat svar.⁸⁰ Enligt Denscombe skall fallet väljas med utgångspunkt i dess specifika kännetecken, signifikanta för det aktuella problemet.⁸¹ Ukrainakrisen har benämnts som *hybridkrigföring*⁸², men då begreppsdiskussion råder blir granskning om ställningstagandet är korrekt eller förutfattad mening intressant. Utöver detta har Ukraina tagit stort geopolitiskt och medialt utrymme vilket korrelerar med Teorell, att fallstudier på tunga, relevanta och betydelsefulla fall är fördelaktigt.⁸³ Kombination av det betydelsefulla fallet, benämning som hybrid och det aktuella problemet är skäl till valet att endast studera ett (1) fall. Då *hybridkrigföring* av kritiker argumenteras vara ett paraplybegrepp skulle studie av två fall inte göra begreppet och teorin mer precis, vilket kritikerna efterfrågar. Slutsatser av en flerfallsstudie skulle genom brist på djup, bli för allmän och svagt underbyggd, vilket varken förespråkare eller kritiker efterfrågar. Att genomföra studie på ett fall blir därför det tillvägagångssätt som i störst utsträckning bidrar till diskussionen kring *hybridkrigföring* ur både en anhängares och en kritikers perspektiv.

⁸⁰ Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, 2009. s. 61

⁸¹ Ibid. s. 64, 65

⁸² Se Thornton, Banasik, Charap, Ioniță samt Josan och Voicu.

⁸³ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 2007. s. 152, 222

3.1.2 Fallstudiers tillkortakommanden

Även om fallstudier är speciellt användbara vid teoriprövning innebär detta samtidigt ett antal risktagningar. En av dessa är att flertalet alternativa förklaringar och lösningar på problemet kan genereras, vilka inte kan avvisas. Denna risk blir dessutom ökad vid en enfallsstudie.⁸⁴ George & Bennett hävdar att enfallsstudier inte är nyttiga såvida de inte kan jämföras med andra fall genomförda av andra forskare.⁸⁵ Vid utformning av uppsatsens fallstudie har detta funnits i åtanke. *Samtidighet* och *Anpassning* är distinkta och enkla variabler vilka kan prövas på andra fall.

Fallstudiers slutsatser är svårgeneraliserade. Då Ukrainakonflikten bär inslag av reguljära och irreguljära styrkor, framträder en multidimensionell kontext. Vilken inte är unik för Ukraina. Generaliserbarheten blir istället beroende av om Ukraina är exempel på en större helhet, en trend inom nutida konflikter och därav når större generaliserbarhet.⁸⁶ På motstående sätt kommer frånvaro av variablerna inte säkerställa att Ukraina inte är fall av hybridkrigföring. *Hybridkrigföring* kan möjligen förklara andra fall, även om det inte förklarar Ukraina.⁸⁷ Uppsatsens resultat är därför enbart resultat av denna fallstudie, med just dessa variabler, utifrån framtaget forskningsmaterial.

3.2 Operationalisering

Vid teoriprövningen på fallet Rysslands intervention i Ukraina och på Krim måste teorins argument och förklaringsmodeller omsättas till frågor vilka ställs till materialet. Detta är operationalisering, vilket detta avsnitt avser behandla inom ramen för kommande fallstudie. Att söka evidens att t.ex. *samtidighet* förekommit i Ukraina skulle vara problematiskt om granskningen enbart sökte efter detta specifika ord. Istället måste uttryck för *samtidighet* eftersökas. Detta skapar möjlighet att operationalisera begrepp på flera sätt och kan därför utgöra under-

⁸⁴ Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 2007. s. 83, George, Alexander L, Bennett, Andrew, *Case studies and theory development in the social sciences*. (Cambridge, Mass: MIT, 2005). s. 19, 80-81

⁸⁵ George, Alexander L. Bennett, Andrew, *Case studies and theory development in the social sciences*, 2005. s. 220

⁸⁶ Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, 2009. s. 68, 69

⁸⁷ George, Alexander L. Bennett, Andrew, *Case studies and theory development in the social sciences*, 2005. s. 116

lag för kritik.⁸⁸ En trovärdig formulering av variabler är avgörande för undersökningens validitet enligt Esaiasson et al.⁸⁹

Tre delar av Hoffmans teori kommer operationaliseras, varav två nämnts tidigare (*samtidighet* och *anpassning*). Den tredje har även den ursprung i Hoffmans inledande rad, nämligen *fusion*, kombination.⁹⁰ *Kombination* innebär i detta avseende irreguljära styrkors nyttjande av moderna vapen samt terrorism och kriminalitet som taktik.⁹¹ Variablernas förekomst kan inte generera definitiva svar kring vad som skett och sker i Ukraina då analysen grundas i en bedömning av materialinnehållet och artikelförfattarnas argumentation. Dessutom är formuleringen av variablerna subjektiva och min prägel på dessa kommer oundvikligen påverka slutresultatet.⁹² De variabler som används i fallstudien formuleras enligt följande.

Samtidighet

- Reguljära och irreguljära förband strider tillsammans med en gemensam uppgift.
- Reguljära och irreguljära förband understödjer varandras lösande av uppgift.

Anpassning

- Förband växlar mellan att framstå som reguljär och framställa sig som irreguljär.
- Förband döljer medvetet sin nations- eller partstillhörighet.

Kombination

- Irreguljär part nyttjar högteknologiska vapen, vanligtvis tillhörande en reguljär styrka.
- Irreguljär part praktiserar kriminalitet och terrorism som metod i ett specifikt syfte.

Dessa ovanstående punkter utgör de händelser eller ageranden vilka skall eftersökas i materialet för att bevisa eller motbevisa att *Samtidighet*, *Anpassning* och *Kombination* förekommit.

⁸⁸ Esaiasson, Peter et al (red.), *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 2012. s. 55-56

⁸⁹ George, Alexander L, Bennett, Andrew, *Case studies and theory development in the social sciences*, 2005. s. 86

⁹⁰ Egen begreppsformulering och översättning.

⁹¹ Se kapitel 2.2 Hybrid Warfare.

⁹² Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas, *Uppsatshandbok- Hur du lyckas med din uppsats*, (Lund: Studentlitteratur AB, 2006). s. 83

4. Rysslands väg mot intervention

Att enbart granska Ukraina internt vore att genomföra en halv fallstudie. För att verkligen undersöka konflikten måste även aktören Ryssland analyseras. Detta kan ge ökad tyngd åt evidens samt avvisa uppgifter vilka inte korrelerar med ryska intressen eller rysk doktrin. Följande kapitel är en introduktion i fallstudien och händelseförlopp redogörs därför ej i detalj. För detta rekommenderas Lanoszka och Sotiriou⁹³ samt för den ryska konfliktbilden Loshkariov och Sushentsov.⁹⁴

4.1 Den ryska hybridkrigsutvecklingen och den nya generationens krig

En slutsats att *hybridkrigföring* är globalt anammat är felaktigt, trots normbegrepp i beskrivningen av ryska hotet mot europeisk säkerhet.⁹⁵ Ryssland nyttjar istället begreppet, inte för att beskriva eget agerande utan för att beskriva hotet från NATO.⁹⁶ Rysslands motsvarighet till *hybridkrigföring* benämns *Nya generationens krig* vilken har fokus på subversiva åtgärder, cyberattacker och vilseledning, utvecklad av ryska militärteoretiker sedan 2004 för att motverka NATO. Dess effektivitet förvånade rivalen då cyberattacker mot Estland 2007 och Georgien 2008 uppvisade ett stort kunskapsmässigt och teknologiskt försprång.⁹⁷ Då väst refererar till rysk hybridkrigföring omnämns generalstabschefen Valery Gerasimov som konceptets arkitekt. Enligt Gerasimov själv har de ickemilitära metoderna för att uppnå politisk verkan ökat och i vissa fall blivit mer effektiva än konventionella vapen, denna utsago skulle ligga till grund för utvecklingen av *nya generationens krig*.⁹⁸

Samuel Charap menar dock att Gerasimov och den *nya generationens krig* felaktigt tolkas som hybridkrigföring av väst och att det inte kan bevisas att Ryssland ens har en hybridkrigsdoktrin.⁹⁹ Han exemplifierar med att intervention mot t.ex. Baltikum hade krävt en stor del av

⁹³ Lanoszka, Alexander, "Russian hybrid warfare and extended deterrence in eastern Europe", *International Affairs*, issue 92:1, 2016, pp. 175-195, Sotiriou, Stylianos A, "The irreversibility of history: the case of the Ukrainian crisis (2013-2015)", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016, pp. 51-70.

⁹⁴ Loshkariov, Ivan A & Susentsov, Andrey A, "Radicalization of Russians in Ukraine: from 'accidental' diaspora to rebel movement", *Southeast European and Black Sea Studies*, 2016.

⁹⁵ Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", *Survival*, vol57, no 6, 2015. s. 51

⁹⁶Ibid. s. 52

⁹⁷ Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", 2014. s. 66,70,

Hunter, Eve with Pernik, Piret, "The Challenges of Hybrid Warfare", *ICDS Analysis*, 2015. s. 6

⁹⁸ Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", 2015. s. 53, Galeotti, Mark, "Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia's 'new way of war'?", *Small Wars & Insurgencies*, vol 27, no 2, 2016. s. 287, 289

⁹⁹ Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", *Survival*, vol57, no 6, 2015. s. 53

den reguljära arméns närvaro och att det genom detta inte finns rysk hybridkrigföring.¹⁰⁰ Ett märkligt argument då hybridkrigföring är just nyttjande av reguljära och irreguljära förband. Charap syftar dock på någonting annat, vidare utvecklat av Hunter & Pernik. Rysslands fokus är ett annat, nämligen cyber- och informationskrig. Spionage och nätverksintrång förekom interventionen i både Georgien och i Ukraina¹⁰¹ med syftet att destabilisera staten och samhället hos den de planerar att attackera.¹⁰²

Rysslands syn på, och utformande av "hybridkrigföring" är således annorlunda än väst, eller är det en annan vinklig av samma fenomen? Västmakter anser det senare då general Breedlove (Supreme Allied Commander Europe) i kontexten Ukraina propagerat att Ryssland bedriver en hybrid ansats till krig.¹⁰³ Detta till trots framstår istället *nya generationens krig* som mer jämförbar med *Ambiguous warfare* än med *hybridkrigföring*. Då den på samma sätt förespråkar proxykrig, dolda operationer och plausible deniability; förnekandet av rollen som aktör eller sponsor.¹⁰⁴

4.1.1 Rysslands motiv till intervention

Den ryska nationen upplever en identitetskras. Den ryska folksjälens ser Ryssland som förloraren av det kalla kriget som med kollapsen av Sovjetunionen, av Putin benämnd som den värsta tragedin under 1900-talet, skapat unizenija (förödmjukelsen).¹⁰⁵ En del i strävan efter upprättelse består enligt Galeotti i att förödmjuka väst, genom att återigen utgöra ett militärt hot samt försvaga sammanhållningen inom NATO.¹⁰⁶ Hunter och Pernik går längre och hävdar att Ryssland vill återskapa sovjetimperiet och splittra västvärlden.¹⁰⁷

¹⁰⁰ Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", 2015. s. 55

¹⁰¹ Hunter, Eve with Pernik, Piret, "The Challenges of Hybrid Warfare", 2015. s. 7

¹⁰² Ibid. s. 4,5, Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", 2015. Passim

¹⁰³ McIntosh, Scott E, "Kyiv, International Institutions, and the Russian People", *The Journal of Slavic Military Studies*, vol28, no2, 2015. s. 299

¹⁰⁴ Paul, Christopher, "Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic", 2016. s 4

¹⁰⁵ Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016. s. 100, Lanoszka, Alexander, "Russian hybrid warfare and extended deterrence in eastern Europe", 2016. s. 187, Thomas, Timothy, "Russia's Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led", *Journal of Slavic Military Studies*, vol 28, no 3, 2015. s. 458

¹⁰⁶ Galeotti, Mark, "Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia's 'new way of war'?", 2016. s. 291

¹⁰⁷ Hunter, Eve with Pernik, Piret, "The Challenges of Hybrid Warfare", 2015. s. 3

Valet att intervenera kan vara rotat i ytterligare dimensioner av revanschlusta. Dels, enligt Bebler och Thornton som varning till tidigare satellitstater att lyda,¹⁰⁸ dels historiska då Krim tidigare varit ryskt. Dimitry Rogozin (vice premiärminister med ansvar över försvarsindustrin) uttalade i denna anda att; varje sten, varje kvadratmeter av Krim är befläckt med ryskt blod, därför är det vårt.¹⁰⁹ Moskva hade genom oroligheterna i Ukraina dessutom chansen att garantera långsiktig närvaro i Svarta Havet, vilket länge varit ett strategiskt mål och Vladimir Putin utnyttjade nu tillfället.¹¹⁰

4.2 Ukrainakonflikten, en kort historik

I Ukraina har osynliga gränser mellan etniska och språkliga grupper delat majoritetsbefolkningen ifrån de etniskt ryska och rysktalade minoriteterna.¹¹¹ Ukrainas politiska strävan att närma sig Västeuropa resulterade i slutet av 2013 i vägvalet att bilda närmare samarbete med EU eller med Ryssland. President Victor Yanukovych valde EU men hävde strax därefter beslutet. Detta utlöste kravaller på flera platser och väpnad konflikt i Donetsk och Luhansk.¹¹² Den 21 februari 2014 slöts fredsavtal med demonstranterna och dagen efter flydde Yanukovych och andra höga officiella landet, enligt Thomas då presidenten inte längre beskyddades.¹¹³

Samma dag höjdes stridsberedskapen hos det ryska 45.Regementet för specialoperationer, 3.Spetsnazbrigaden samt två detachement ur 16.Spetsnazbrigaden.¹¹⁴ Maktvakuumet i Ukraina gav Ryssland tillfälle att annektera Krim, något Bebler hävdar planerats sedan 2008 och där Lanoszka ser Georgienkriget som generalrepetition.¹¹⁵ Den 28 februari tog oidentifierade styrkor tillsammans med ”självförsvarsmiliser” kontroll över näset Perekop vilket skar av

¹⁰⁸ Bebler, Anton, ”Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea”, *Israel Journal of Foreign Affairs*, vol 8, no 3, 2014. s. 71, Thornton, Rod, ”The changing Nature of Modern Warfare”, *The RUSI journal*, vol 160, no 4, 2015. s. 42

¹⁰⁹ Galeotti, Mark, ”Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia’s ‘new way of war’?”, 2016. s. 284, Rauta, Vladimir, ”Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict”, 2016. s. 94

¹¹⁰ Galeotti, Mark, ”Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia’s ‘new way of war’?”, 2016. s. 283, Bebler, Anton, ”Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea”, 2014. s. 69

¹¹¹ Bebler, Anton, ”Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea”, 2014. s. 64

¹¹² Rauta, Vladimir, ”Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict”, 2016. s. 92, 94, Thomas, Timothy, ”Russia’s Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led”, 2015. s. 446

¹¹³ Thomas, Timothy, ”Russia’s Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led”, 2015. s. 446

¹¹⁴ Galeotti, Mark, ”Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia’s ‘new way of war’?”, 2016. s. 284

¹¹⁵ Bebler, Anton, ”Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea”, 2014. s. 65, Lanoszka, Alexander, ”Russian hybrid warfare and extended deterrence in eastern Europe”, 2016. s. 188

Krim ifrån Ukraina. Efterföljande dag biföll duman Vladimir Putins önskan att skicka en kontingent till Ukraina med mandat att skydda den etniskt ryska befolkningen, vilken nu var hotad, med uppgiften att intervensera på Krim och i Ukraina.¹¹⁶

Konflikten hade dock bara börjat. Rebellgrupper i Donetsk och Luhansk i det rysketniskt dominerande östra Ukraina utropade två nya folkrepubliker där de själva utgjorde republikernas arméer.¹¹⁷ Den 16 mars 2014 hölls folkomröstning om självständighet på Krim i närvaro av trupp utan förbandssymboler, *de gröna männen*. Vilka under fallstudien kommer att identifieras. Nästkommande dygn utropade Krim självständighet och bad att få införlivas i ryska federationen, samtidigt som Ryssland i officiella uttalanden distanserade sig ifrån konflikten.¹¹⁸ Valstatistik ifrån 2014 visar att 70 % av befolkningen i Donetsk och Luhansk-regionerna såg Ukrainas regering som illegal, vilket kan orsakat den häftiga reaktionen i just dessa områden.¹¹⁹ Strider har sedan slutet av februari 2014 rasat mellan pro-ryska rebellgrupper, anti-ryska miliser, kriminella element, ukrainska armén, folkrepublikerna Donetsk och Luhansk och ryska förband.

¹¹⁶ Thomas, Timothy, "Russia's Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led", 2015. s. 447, Bebler, Anton, "Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea", 2014. s. 65, Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", 2015. s. 54

¹¹⁷ Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", 2016. s. 95

¹¹⁸ Bebler, Anton, "Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea", 2014. s. 68, Sotiriou, Stylianos A, "The irreversibility of history: the case of the Ukrainian crisis (2013-2015)", 2016. s. 8, 11

¹¹⁹ Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", 2015. s. 54

5. Fallstudie av ryskt agerande inom Ukrainakonflikten

5.1 Evidens av Samtidighet

- Reguljära och irreguljära förband strider tillsammans med en gemensam uppgift.
- Reguljära och irreguljära förband understödjer varandras lösande av uppgift.

Det finns övertygande bevis för *samtidighet* i Ukraina och fenomenet är inte unikt för just denna konflikt. Att strida tillsammans med eller understödja irreguljära enheter är en vanlig uppgift för många nationers specialförband.¹²⁰ Tagandet av Krim är just en sådan, där ryska specialförband i samarbete med väpnade grupper, formade av kriminella gäng, säkrade den viktigaste tillgången i området, den ryska Svartahavsflottan och dess marinbas. Ytterligare exempel på detta fenomen av *samtidighet* är artilleriattacker mot den ukrainska armén som visat sig vara avfyrate inifrån ryskt territorium.¹²¹

Samtidigheten har visat sig vara både uppnådd och effektiv. Där den ukrainska armén hindrat rebellerna har det snart anslutit ryska reguljära och specialförband. Dessa begränsade tillskott har varit tillräckliga för att vända striden till rebellernas fördel, källor inom NATO har till och med uttryckt att rebelloffensiverna haft reguljära ryska förband i täten.¹²² De konfliktparter som inte har rötter inom det ukrainska territoriet är dock inte ryska per automatik. Ryssland har enligt Timothy Thomas' artikel kallat in både kossaker och tjetjener för att delta i konflikten. Att använda dessa "surrogater" har tolkats som den huvudsakliga metoden i Gerasimovs *nya generationens krig*.¹²³ Att använda "inhyrda" styrkor kan därför ses som helt enligt doktrin. Dessutom ger detta uppdragsgivaren plausible deniability, möjlighet att befria sig ifrån ansvar för surrogaters handlingar, ett kännetecken för *Ambiguous warfare* snarare än *hybrid-krigföring*.¹²⁴

¹²⁰ Galeotti, Mark, "Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia's 'new way of war'?", 2016. s. 283

¹²¹ Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", 2016. s. 95, 97, 99

¹²² Pyung-Kyiun, Woo, "The Russian War in the Ukraine Crisis: Some Characteristics and Implications" *The Korean Journal of Defence Analysis*, vol 27, no 3, 2015. s. 389

¹²³ Thomas, Timothy, "Russia's Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led", 2015. s. 455,460

¹²⁴ German, Tracy & Karagiannis, Emmanuel, "The Ukrainian crisis: sub-state and non-state actors", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016. s. 4

5.2 Evidens av Anpassning

- Förband växlar mellan att framstå som reguljär och framställa sig som irreguljär.
- Förband döljer medvetet sin nations- eller partstillhörighet.

Vilka var då de gröna män, närvarande redan vid folkomröstningen? Åtta veckor efter operationen påbörjats erkände Putin att ryska förband deltagit vid operationen på Krim.¹²⁵ De gröna männen var alltså egentligen röda. Att så var fallet var dock känt redan innan erkännandet då medlemmar av de gröna männen försagt sig till journalister att de var ryska specialförband.¹²⁶ De bar inga förbandstecken eller gradbeteckningar och de gjorde uppenbara försök till att dölja kännetecknen av dess nationella tillhörighet. Som ytterligare exempel deltog ryska specialförband (gröna män) och 810.Marininfanteribrigaden tillhörandes Svartahavsflottan vid annekteringen av Krim där även de avlägsnat märken och övriga kännetecknen.¹²⁷

Bevis för ryska försök att framställa sig som irreguljär finns då vissa av rebellgruppernas döda visat sig vara medlemmar av ryska förband. Dessutom har rebellgrupper avslöjats inneha utrustning registrerad hos Svartahavsflottan och observerats använda fordon och materiel de ukrainska styrkorna inte innehar.¹²⁸ Förutom den toppmoderna utrustningen och fordonen avslöjade gruppernas beteende dess härkomst. Den professionalism med vilken de förde sig var avvikande. De hävdade sig vara lokal milis men har visat sig vara en del i den första rotationen av specialenheter från KSO (Specialoperationskommandot).¹²⁹ Precis som Putins erkännande om rysk trupp och specialförbandens felsägning finns det även i fråga om *anpassning* ett fall av ryskt avslöjande. Då en rysk diplomat kommenterat att hen inte har en aning om hur ryska bepansrade fordon, med ryska registreringsskyltar hamnat på Krim. Ett indirekt erkännande av rysk inblandning då uppgifter om inblandning, oavsett form, tidigare förnekats.¹³⁰ Detta uttalande påvisade en kännedom att materielen faktiskt var tillhörandes Ryssland.

¹²⁵ Thomas, Timothy, "Russia's Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric- and Putin-Led", 2015. s. 451, Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", , 2016. s. 94

¹²⁶ Gillich, Inez, "Illegally Evading Attribution? Russia's Use of Unmarked Troops in Crimea and International Humanitarian Law" *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol 48, 2015. s. 1195, 1197

¹²⁷ Galeotti, Mark, "Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia's 'new way of war'?", 2016. s. 284, Bebler, Anton, "Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea", 2014. s. 66

¹²⁸ Gillich, Inez, "Illegally Evading Attribution? Russia's Use of Unmarked Troops in Crimea and International Humanitarian Law", 2015. s. 1196, 1204

¹²⁹ Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", 2016. s. 94

¹³⁰ Gillich, Inez, "Illegally Evading Attribution? Russia's Use of Unmarked Troops in Crimea and International Humanitarian Law", 2015. s. 1197

5.3 Evidens av Kombination

- Irreguljär part nyttjar högteknologiska vapen, vanligtvis tillhörande en reguljär styrka.
- Irreguljär part praktiserar kriminalitet och terrorism som metod i ett specifikt syfte.

Denna sista av analysvariablerna är det kännetecken för hybridkrigföring där det funnits mest källmaterial att tillgå. Externa vapenleveranser kan öka och förstärka eldkraften hos en irreguljär enhet, men vapnen blir förutom detta en tydlig indikator av att just externt stöd förekommer samt vem denna sponsor kan vara.¹³¹ Dessa leveranser är väldokumenterade och rebeller innehar idag vapen som tidigare varit kända för att enbart finnas i rysk ägo. Den tunga kulsprutan *Kord* har varit del i den ryska arsenalen sedan 1998 och går ej att köpa utan tillstånd av Ryssland. Dessutom har NATO upptäckt leveranser av luftvärnssystem, stridsvagnar och artilleri till de pro-ryska separatisterna.¹³²

Ryska vapen i form av raketartillerisystemen *Grad* (Hailstorm) och *Uragan* (Hurricane) har använts vid beskjutningen av Mariupol och två lastbilsmonterade luftvärnssystem av typen *Pantsir-S1* bekräftades i januari 2015 befinna sig i den rebellkontrollerade staden Shakhersk. Ett system vilket infördes i den ryska krigsmakten så sent som 2012.¹³³

Malaysia Airlines flight 017 sköts den 17 juli 2014 ned i rebellkontrollerat område av en luftvärnsmissil av typ *BUK*. Även vid denna incident finns bevis om rysk inblandning genom ryska indirekta avslöjanden. Den ryska ambassadören och permanenta representanten vid FN, Vitaly Churkin uttalade att separatisterna inte har luftvärnssystemet *BUK*, trots att det bevisats att det var just ett sådant ryskt system som beskjutit flight 017.¹³⁴ Redan i maj samma år kungjorde den ukrainska staten att separatister använt Manpads (Man-portable air-defence system) vid nedskjutningen av en ukrainsk helikopter. Manpads är en annan vapentyp än *BUK*, men även detta är ett mycket modernt system som stödjer påståendet om externa vapenleveranser till separatisterna.

¹³¹ Lanoszka, Alexander, "Russian hybrid warfare and extended deterrence in eastern Europe", 2016. s. 180

¹³² Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", 2016. s. 98

¹³³ Pyung-Kyiun, Woo, "The Russian War in the Ukraine Crisis: Some Characteristics and Implications", 2015. s. 55

¹³⁴ McIntosh, Scott E, "Kyiv, International Institutions, and the Russian People: Three Aspects of Russia's Current Information Campaign in Ukraine", 2015. s. 304, Rauta, Vladimir, "Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict", 2016. s. 95

5.4 Analysvariablernas resultat

Analysen av den ryska interventionen i Ukraina och på Krim utifrån de framtagna variablerna påvisar att det vid flera tillfällen förekommit uttryck för *Anpassning*, *Samtidighet* och *Kombination*. Materialet vilket påvisat detta har varit omfattande och med hänsyn till uppsatsens omfång har endast ett fåtal av dessa argument lyfts fram, men det finns ytterligare i källmaterialet. Den ryska interventionen i Ukraina och på Krim kan av analysvariablernas resultat därav argumenteras vara ett fall av och förstås som hybridkrigföring. Iallafall vad gäller betendet, tillvägagångssättet och agerandet från den pro-ryska och ryska sidan. Av de formulerade variablerna har endast en av dessa inte kunnat bevisas med konkret exempel. Belägg för att *irreguljär part praktiserar kriminalitet och terrorism som metod i ett specifikt syfte*, har inte upptäckts under analys av materialet.

Det kan i vidare diskussion argumenteras att de ryska styrkornas avlägsnande av kännetecken och gradbeteckningar innebär ett agerande oförenligt med folkrätten. Vilken får konsekvens av folkrättslig förlust av kombattantstatus och att begångna stridshandlingar då istället blir kriminella handlingar, ett bevis för den obesvarade variabeln. Att vidareutveckla ett sådant resonemang avstås då den andra variabeln inom *Kombination* har så pass övertygande evidens att förekomst av kombination bedöms ha bevisats. Samt då folkrättslig argumentation kring indirekta bevis formuleras utifrån folkrättsliga tolkningar, vilket kan resultera i ett argumentativt nollsummespel som ändå inte besvarar om variabelns förekomst kan bevisas. Fallstudiens och klassificeringsanalysens resultat är således att den ryska interventionen i Ukraina och på Krim, utifrån materialet och analysvariablerna, är ett exempel på hybridkrigföring. En hybridkrigföring i enlighet med Frank Hoffmans definition.

6. Frågeställningens besvarande

- **Har teorin om hybridkrigföring det stöd som det doktrinära införandet verkar påvisa, eller är teorin en militärteoretisk avart?**

Det uppvisat stora antalet förespråkare för teorins giltighet, där tunga namn inom forskningsområdet förekommer, avvisar ett påstående att teorin skulle vara en militärteoretisk avart. Trots att teorin av vissa forskare är föremål för kritik. Tillsammans med införandet av *hybridkrigföring* som begrepp i såväl NATO som individuella nationer, däribland Sverige, påvisas en bred acceptans för begreppet och teorin. Det doktrinära införandet påvisar ett brett stöd för teorin, men då den i doktriner ofta har omformulerats, anpassats, gjorts tillägg eller vidareutvecklats finns underlag för tolkning i besvarandet av denna fråga. Denna tolkning eller bedömning grundar sig i om de olika doktrinernas text skall ses som helt nya begrepp eller som olika formuleringar och tolkningar av Hoffmans grundtes. Enligt min bedömning är teorins essens oförändrad även om den existerar i flera formuleringar. Teorin har således det stöd som det doktrinära införandet indikerar och den skall därför inte ses som en avart, trots att det finns kritiker till teorin som i numerär jämförelse utgör en minoritet om än en verbalt kraftfull sådan.

- **Vad består kritiken mot teorin av och vad hävdar kritiker falsifierar *hybridkrigföring* som förklaringsmodell?**

Teorin anses av kritiker inte vara tillräckligt precis som förklaringsmodell, formulerad med stor inneboende generaliserbarhet vilket därför skapar ett paraplybegrepp utan praktisk nytta. Teorin kritiseras för att enbart fokusera på en motståndare istället för alla konfliktparter samt att metoder och utövande av icke-våld exkluderats inom teorin. Dessutom ges kritik för brist på teoretiskt nyskapade samt att formulering av en teori baserad på endast en konflikt är mycket bristfälligt empiriskt underlag, vilket försvagar teorins giltighet som förklaringsmodell. De olika teorierna har i sig inte något inneboende motsatsförhållande och utgör endast rivaler på den teoretiska spelplanen, det har inte identifierats någon kritik formulerad dem emellan, enbart argument och motargument hos de olika teoriernas anhängare och kritiker. Det kanske mest intressanta inom besvarandet av denna frågeställning är ingen av de kritiker som identifierats och vars argument framförts inom uppsatsen, argumenterar för att Hoffmans

hybridkrigföring skulle vara fundamentalt felaktig som förklaringsmodell. Det påvisas stora brister och tillkortakommanden hos Hoffmans teori, men ingen falsifiering. Vad kritiken mot teorin består av har kunnat besvaras, emedan en argumentation för *Hybridkrigförings* felaktighet som förklaringsmodell inte har identifierats i undersökt material.

- **Kan teorin om hybridkrigföring förklara det ryska agerandet i Ukraina och på Krim?**

Genom identifiering av fem av sex variablers förekomst kan den ryska interventionen i Ukraina och Krim förklaras som ett exempel på hybridkrigföring. Interventionen är hybridkrigföring till uttryck och genomförande. *Hybridkrigföringens* delar kan i fallstudien förklara och kategorisera tillvägagångssätt och metoder, genomförda av ryska och pro-ryska förband. Empiriskt underlag för att även den ukrainska regeringssidan nyttjat hybridkrigföring har inte identifierats. Teorin om *hybridkrigförings* förklarande av det ryska agerandet i Ukraina och på Krim besvarar därför enbart denna dimension av konflikten, inte konflikten som helhet med samtliga ingående parter. Men svaret på frågan, utifrån den undersökta dimensionen är ja.

6.1 Diskussion och slutsatser

Kan införandet av ett begrepp, med gemensamt namn som en militärteoretisk teori verkligen ses som ett uttryck för stöd. Är doktrinärt stöd för begreppet en sak och att stödja en teori en annan. Då teorin upptagits och vidareutvecklats med grund i Hoffmans teori tyder detta på det första, att teorins förklaringsmodell och argument för dess giltighet accepterats och setts som valida. Att Hoffman definition och de av nationer och organisationer formulerade till största del är lika tyder också på detta, men att justering till värderingar eller egna militärteoretiska idéer krävts. Acceptans av teorins förklaringsmodell kan vara en metod för stater att förbereda sig, en självbevarelsedrift snarare än medvetet ställningstagande i en militärteoretisk debatt.

En av teorins kritiker Christopher Paul beskriver oro för en konfrontation, en match med motståndaren där motparten förbereder sig för en rond boxning. Emedan staten själv förbereder ett parti kortspel.¹³⁵ Är istället oron, att stå oförberedd mot en hybridmotståndare, grund för *hybridkrigföringens* doktrinära införande snarare än ett militärteoretiskt ställningstagande. Som förklarats i uppsatsens inledande kapitel är ett doktrinärt uttryck inte samma som ett ut-

¹³⁵ Paul, Christopher, "Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic", 2016. s. 5

tryck för teori, det kan inte användas som teori, men är i fallet *hybridkrigföring* så nära besluktade att det ses som stöd av teorins giltighet. Om teorins förklaringsmodeller inte stöds hade begreppet fortsatt avfärdats.

Skeptikers argumentation att teorin och begreppet inte nått militärteoretiskt konsensus och skapat paradigmskifte är korrekt, men gör detta teorin ogiltig? Flera om inte alla teorier och begrepp debatteras, så även de vedertagna. Går det då att rikta en sådan kritik, när kritik i sig framstår som universell och naturlig. Att ett paraplybegrepp inte kan omsättas praktiskt kan vara ett välgrundat argument. Men frågan är i förlängningen om den praktiska omsättningen av en teori verkligen resulterar i anpassningar på den taktiska nivån. Är inte krig, oavsett vem motståndaren är eller hur den agerar samma sak nere på marken och är det istället på den strategiska eller till och med den säkerhetspolitiska nivån som anpassningar behöver ske. Är det detta som görs genom införandet av *hybridkrigföring* i doktrin och vågar stater verkligen ta steg mot en sådan anpassning om ett begrepp eller en konflikttyp är för specifik? Är stater hellre organiserade för den värsta av konflikter, den mellanstatliga, och förberedd på de övriga? Finns det då syfte att göra ett begrepp smalt och precist om detta innebär att en konkret anpassning eller reaktion uteblir, är inte ett begrepp som innefattar flera konflikttyper då mer fördelaktigt.

Hybridkrigföring är kanske inte en angelägenhet för den enskilda staten utan istället en utmanare för det reglerade användandet av militär makt. Den ryska interventionen har resulterat i att Ukraina förlorat territorium, utan väpnad reaktion ifrån omvärlden och utan krigsförklaring. Hybridkrigföring kan utgöra en metod att föra krig utan att starta krig, vilket kan upplösa en av det säkerhetspolitiska systemets grundförutsättningar. Och är det då inte på denna nivå som anpassningarna bör ske, istället för hos den enskilda staten.

Hybridkrigföring är inte en modern företeelse. Men kan ses som ny utifrån den militära struktur vi intagit och den rådande geopolitiska synen på konflikt. Att det främst är av stater och mellan stater krig förs. Terror och propaganda är inte heller nyskapande. Det har mördats för att sända budskap och statuera exempel historiskt, men i modern kontext är det nytt och skrämmande. Det blir nytt så fort vi slutat förvänta oss det. Kan det vara så i fallet hybridkrigföring, att förväntningarna varit andra och användandet av hybridkrigföring därför ses som nyskapande.

Denna uppsats har påvisat att den ryska interventionen kan förklaras som hybridkrigföring men vad innebär detta för debatten? Dels har den tidigare, något lösa, tituleringen av konflikten som hybrid visat sig vara sann. Dessutom har det empiriska underlaget i debatten kring teorin stärkts, kriget mellan Israel och Hizbollah är inte längre det enda exemplet att argumentera utifrån.

6.2 Förslag till vidare forskning

Uppsatsens resultat kan nyttjas som argument för, tillika utgöra underlag för ytterligare forskning av fallet ryska interventionen i Ukraina och på Krim men med *Compound War* eller någon annan teoretisk förklaringsmodell som ansats. Utöver detta bör fler konflikter granskas på samma sätt som under denna uppsats med syftet att ytterligare pröva teorin om *hybridkrigföring*. Dessutom vore en prövning av Rysslands intervention men med ett annat källmaterial eftersträvansvärt, för att med ett annat material pröva *hybridkrigföringens* förklaringsförmåga.

Hoffman efterfrågar diskussion kring aktörer inom *hybridkrigföring*. Skall det vara stater eller olika aktörer. Uppsatsens ger grund för utvecklandet av en tids- och utbrednings aspekt. Bara för att hybridkrigföring förekommit inom en konflikt, blir då detta tillstånd konstant och konflikten hybrid ifrån det första användandet och framöver, eller är konflikten hybrid endast där och då händelsen sker? På samma sätt kan frågan om utbredning införas. Denna uppsats har enbart granskat den ryska interventionen och dess anknutna grupper, inte den ukrainska regeringssidan. Med denna förutsättning i åtanke, kan då konflikten fortfarande vara hybrid även om inte samtliga parter utnyttjar hybridkrigföring? Kan hybridkrigföring samexistera med reguljär krigföring och om inte, kan då verkligen en konflikt kategoriseras på det sätt som gjorts med Ukraina och Krim.

7. Resultatens påverkan på officersprofessionen, en reflektion

Vad kan då hybridkrigföring och fallstudiens resultat komma att innebära för yrkesutövandet och officersprofessionen? Krig utan en föregående krigsförklaring och sammanblandningen av det reguljära och irreguljära kriget kan skapa en helt ny typ av oförutsägbarhet. Detta kan komma att innebära att professionens empiriska kunskap och beprövade erfarenheter till del tappas värde, blir förlegad och ogiltig då krig inte ter sig på samma sätt som tidigare och bilden av en fiende inte längre är densamma.

Det kommer troligen inte ge större effekter på den taktiska nivån, en fungerande stridsteknik fungerar oavsett om motståndaren bär nationsbeteckning på sin uniform eller inte. Men för chefer kommer det att få effekter, inte minst när det gäller underlag och bedömningar inför beslut. Vad innebär det att ge en offensiv order, när det finns tvivel om lagstödet man agerar utifrån. Vem är kombattant, vem är civil, vem och vad är legitima mål. Precis som gränsen mellan krig och fred blivit otydlig har gränserna mellan lagligt och olagligt väpnat våld förändrats i en kontext av hybridkrigföring.

Officersprofessionen står inför en intellektuell utmaning i det fortsatta yrkesutövandet. De hybrida metoderna att föra krig och försvar mot detsamma måste analyseras, förstås och omsättas för att inte stå oförberedd den dag man möter ett hybridhot. Det kan komma att utmana vedertagna förhållningssätt och värderingar, hur man utkämpar och inte utkämpar krig. En omvärdering av tidigare självklarheter kan komma att bli hybridkrigföringens efterverkningar.

Slagfältets dynamik och officerens roll i denna kan komma att förändras. Proxyaktörer, surrogater och cyberkrig är nu ytterligare faktorer. Officerens roll i detta nya krig och dess påverkan på yrkesutövandet återstår att se. Men det är en möjlig kommande förändring som både officeren och professionen kommer att bli tvungen att anpassa sig till. Hybridkrigföring kommer att få framtida effekter, detta är klart, men hur dessa uttrycker sig och vilka förändringar dessa kommer att kräva kan bara tiden utvisa.

Litteratur- och referensförteckning

- Banasik, Mirosław, "How to understand hybrid war", *Securitologia*, no1, 2015, pp.19-34.
- Bebler, Anton, "Freezing a Conflict: The Russian-Ukrainian Struggle over Crimea", *Israel Journal of Foreign Affairs*, vol 8, no 3, 2014, pp.63-73.
- Charap, Samuel, "The Ghost of Hybrid War", *Survival*, vol 57, no 6, 2015, pp.51-58.
- Denscombe, Martyn, *Forskningshandboken-för småskaliga forskningsprojekt inom samhällsvetenskaperna*, 2 uppl. (Lund: Studentlitteratur AB, 2009).
- Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas, *Uppsatshandbok- Hur du lyckas med din uppsats*, uppl. 1:6. (Lund: Studentlitteratur AB, 2006).
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik & Wängnerud, Lena (red.), *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 4 uppl.(Stockholm: Norstedts juridik AB, 2012).
- Försvarsmakten, *Militärstrategisk Doktrin*. (Stockholm: Försvarsmakten, 2012).
- George, Alexander L. Bennett, Andrew, *Case studies and theory development in the social sciences*. (Cambridge, Mass: MIT, 2005).
- Galeotti, Mark, "Hybrid, ambiguous, and non-linear? How new is Russia's 'new way of war'?", *Small Wars & Insurgencies*, vol 27, no 2, 2018, pp. 282-301.
- German, Tracy & Karagiannis, Emmanuel, "The Ukrainian crisis: sub-state and non-state actors", *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016, pp. 1-5.
- Gillich, Inez, "Illegally Evading Attribution? Russia's Use of Unmarked Troops in Crimea and International Humanitarian Law" *Vanderbilt Journal of Transnational Law*, vol 48, 2015, pp 1191-1223.
- Glenn, Russell W, "Thoughts on "Hybrid" Conflict", *Small Wars Journal*, 2009
- Hoffman, Frank G, *Conflict in the 21st century: The rise of hybrid wars*. (Arlington, Virginia: Potomac Institute for Policy Studies, 2007).
- Hoffman, Frank G, "Hybrid vs. Compound war", *Armed Forces Journal- Military Strategy, Global Defence Strategy*, October 2009.
- Hoffman, Frank G, "Hybrid Warfare and Challenges", *Joint Force Quarterly*, issue 52, 1st quater, 2009, pp.34-39.
- Ioniță, Craișor-Constantin, "Is hybrid warfare something new?", *Strategic Impact*, no 4, 2014, pp.61-71.
- Josan, Andrei & Voicu, Cristina, "Hybrid wars in the age of asymmetric conflicts", *Review of the Air Force Academy*, no 1(28), 2015, pp.49-53.
- Kaldor, Mary, *Nya och gamla krig*.(Daidalos, 1999).
- Lanoszka, Alexander, "Russian hybrid warfare and extended deterrence in eastern Europe", *International Affairs*, issue 92:1, 2016, pp.175-195.
- Loshkariov, Ivan A & Susentsov, Andrey A, "Radicalization of Russians in Ukraine: from 'accidental' diaspora to rebel movement", *Southeast European and Black Sea Studies*, 2016.
- McIntosh, Scott E, "Kyiv, International Institutions, and the Russian People: Three Aspects of Russia's Current Information Campaign in Ukraine", *The Journal of Slavic Military Studies*, vol28, no2, 2015, pp. 299-306.
- Paul, Christopher, "Confessions of a Hybrid Warfare Skeptic", *Small Wars Journal*, Mar 3, 2016.

- Pyung-Kyiun, Woo, “The Russian War in the Ukraine Crisis: Some Characteristics and Implications” *The Korean Journal of Defence Analysis*, vol 27, no 3, 2015, pp. 383–400.
- Rauta, Vladimir, ” Proxy agents, auxiliary forces, and sovereign defection: assessing the outcomes of using non-state actors in civil conflict”, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016, pp.91-111.
- Sotiriou, Stylianos A, ” The irreversibility of history: the case of the Ukrainian crisis (2013-2015)”, *Southeast European and Black Sea Studies*, vol 16, no 1, 2016, pp.51-70.
- Schröfl, Josef. Rajae, Bahram M. Muhr, Dieter (eds.), *Hybrid and Cyber War as Consequences of the Asymmetry- A Comprehensive Approach Answering Hybrid Actors and Activities in Cyberspace*. (Frankfurt am Main: Peter Lang GmbH, 2011).
- Teorell, Jan. Svensson, Torsten, *Att fråga och att svara-Samhällsvetenskaplig metod*, 1 uppl.(Malmö: Liber AB, 2007).
- Thomas, Timothy, ”Russia’s Military Strategy and Ukraine: Indirect, Asymmetric and Putin-Led”, *Journal of Slavic Military Studies*, vol 28, no 3, 2015, pp. 445-461.
- Thornton, Rod, “The changing Nature of Modern Warfare”, *The RUSI journal*, vol 160, no 4, 2015, pp. 40-48.

Rapporter, andra källor

- Hunter, Eve with Pernik, Piret, “The Challenges of Hybrid Warfare ”, Estonian International Centre for Defence and Security, Publications, *ICDS Analysis*, April 2015.
- Nemeth, William J, *Future War and Chechnya: A Case of Hybrid Warfare*, (Monterey, Ca: Naval Postgraduate School, 2002), Åtkommen kl.08:26, 12 Maj, 2016.
http://calhoun.nps.edu/bitstream/handle/10945/5865/02Jun_Nemeth.pdf?sequence=1